

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΡΜΟΙΗΣ.

ΔΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ.
Διά μῆνας τρεῖς Δραχ. 3
Διά μῆνας ἕξ " 6
ΔΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ
Διά μῆνας τρεῖς " 4
Διά μῆνας ἕξ " 7
Συντάσσεται ὑπὸ Α. Π. κ.λ.
καὶ ἐκδίδεται ἐκδόρῃ αὐ-
τοῦ.
Τιμὴ καταχωρήσεως ἀγγελιῶν
Λεπτα 15 ὀστίχοις

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ.

(ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΗΞΕΩΝ.)

ΔΙ ΣΥΝΑΡΜΟΙΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ.

Παρά τοῖς Κ. Κ. διδασκάλοις
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Τα-
χυδρομείων ἐν τῇ ἡμεδαυῇ.
Ἐν δὲ τῇ ἡμεδαυῇ παρὰ τοῖς
Κ. Κ. ἑλλαν. Προξένοις
καὶ τοῖς ἰδιωτικοῖς ἐπιτρέ-
ποῖς τοῦ ἐκδοτοῦ.
Πᾶσα διουλοφική ἐνεργεσία
διὰ τοῦ Κ. Γεωργίου Ἀγ-
γελοπούλου ὑπογράφου.
Ἐκδίδεται ἀπὸ τῆς ἐδδομάδος
κατὰ Σάββατον.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἶσι σπουδαῖοι.
(ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ).

Ἀθήναι, τὴν 19 Ὀκτωβρίου 1852.

Σκοπὸς τῆς ἐφημερίδος ταύτης εἶναι νὰ χρησιμεύῃ εἰς τοὺς μαθη-
τάς, ὡς ὠφέλιμος ἀνάγνωσις τὴν Κυριακὴν, ὅτε, ἀππλλαγμένοι τῆς
μονοτονίας τῶν ἐβδομαδιαίων τακτικῶν μαθημάτων αὐτῶν, ἔχου-
σιν ἀνάγκη καινῆς τινος τροφῆς, διὰ τὴν ἀκόρεστον φιλομαθειαν τῶν,
καὶ διὰ τοῦτο θέλει ἐκδίδεται κατὰ πᾶν σάββατον. Ἐπειδὴ δὲ δὲν
πρέπει νὰ μένωσιν ἀδαεῖς καὶ τῶν οἴκοι καὶ τῶν θύραθεν γεγονότων
οἱ νέοι, θέλομεν, ἐκτός τῶν πρὸς τῶν κύριον σκοπὸν τῆς ἐφημερίδος
ταύτης προσφορῶν διδακτικῶν ἀρθρῶν, καταχωρεῖ καὶ τὰς οὐσια-
δεστέρας ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικὰς εἰδήσεις, καὶ ὅσα, ἄλλας πλη-
ροφωρίας ἠθέλημεν ἐκάστοτε νομίσει χρησίμους αὐτοῖς.

Ἰνα δὲ μὴ ἐκληρωθῶμεν ὡς ἀναγνῆεις ἀλλοτριῶν νοερῶν ἔργων σφε-
τερισταί, ὁμολογοῦμεν, ὅτι τὰ πλεῖστα, ἴνα μὴ εἰπωμεν ὅλα, τῶν
δημοσιουμένων εἶναι ἢ οἱ μεταφράσεις ἐκ συγγραμμάτων καὶ περιο-
δικῶν φύλλον τῆς σοφῆς Εὐρώπης, ἢ διαφόρων ἐρασιματῶν συναρ-
μολογήματα.

Ἡ ἐφημερίς τῶν μαθητῶν εἶναι κυψέλη, ἐν ᾗ θέλομεν ἐναποθέτει
τὸ ἀπὸ εὐώδεις ἀνθῶνας συλλεγόμενον μέλι, πρὸς γλυκασμὸν τῆς
μεγάλα καὶ ἐνδοῦξ ὑπ' ἀνομιμῆς Ἑλληνικῆς νεότητος.

Πιστεύοντες ὅτι δὲν θέλει εἶναι ἀνωφελῆς ἡ ἐφημερίς αὕτη καὶ εἰς
τοὺς μὴ μαθητάς, διανεμόμεν αὐτὴν ἀδιαφόρως. Οἱ δεχθῆσόμενοι ἀ-
νεπιστρέπτει τὸ πρῶτον καὶ διέττερον φύλλον λογιζόμενοι συνδρομητὰ
διὰ μίαν ἐξαμηνίαν.

—000—

Περὶ γραφῆς.

Ἐν ἀρχῇ τῆς συστάσεως τῶν κοινωνιῶν, θέλοντες οἱ ἄνθρωποι νὰ
διατηρῶσι τὴν μνήμην οὐσιωδῶν γεγονότων, ἐφύτευον δένδρα, ἰδρύ-
οντο ἀκατεργάστους στήλας, ἢ πετρῶν σωρούς, ὡς σημεῖον αὐτῶν.

Εὐρεθέντες ἔπειτα εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μεταδιδῶσιν εὐκρινέστε-
ρον τοῖς μὴ παρούσι συγχρόνοις καὶ τοῖς μεταγενεστέροις τὰς ιδέας
αὐτῶν, καὶ νὰ δικαιωνίζωσι τὴν ἱστορίαν τῶν, ἐπενόησαν ἐν πρώτοις
ἀτελῆ πρὸς τοῦτο μέθοδον γραφῆς, τὴν ὑποίαν βελτιονοῦσι ἐκάστοτε
οἱ ἐπιόντες ἔφερον εἰς ἔντελειαν.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπειρῶντο οἱ ἄνθρωποι νὰ κοινοποιῶσι τοῖς
ἐμίσις αὐτῶν, τὰς ιδέας τῶν δι' ὀράτων σημεῖων ἢ χαρακτῆρων, αἰ-
σθητὰ ὅσα καὶ γεγονότα περιετάνοντο. Τοῦ πρώτου τούτου τῆς
γραφῆς εἶδους εὐρέθησαν πολλὰ λείψανα ἐν τῇ Μεξικῇ, ὅτε ἀνεκαλύ-
φθη αὕτη ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν. Δι' εἰκονισμάτων οὗτοι ἱστορικῶν διεξι-
βαζόν τοῖς ἐπιγιγνομένοις τὴν ἱστορίαν τῶν σπουδαιωτέρων τοῦ κρά-
τους αὐτῶν συμβάντων, καὶ δι' εἰκόνων ὁμοίως ἐδήλουν καὶ ἄλλα
γέγονότα διάφορα. Διὰ νὰ δηλώσωσι π. χ. οἱ ἄνθρωποι τὴν ἐρόνευσεν
ἕτερον, ἔσχεδιάζον ἄνθρωπον κατὰ γῆς ἐκτάδην κείμενον, ἕτερον δὲ
παρ' αὐτῷ ὄρθιον, καὶ ἐν χερσὶ θανατηφόρον τι ὄργανον ἔχοντα.

Τὴν ὅλων ἀτελῆ ταύτην μέθοδον, δι' ἣς πριστῶντο μόνον ἐξω-
τερικὰ σημεθερηκότα, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ σχέσεις αὐτῶν πρὸς ἄλλα, οὐδὲ
αἱ ἀόρατοι τοῖς ὀφθαλμοῖς ιδιότητες, κατέστησε τελειωτέραν ἑαυτῆς
ἢ προτίοντος τοῦ χρόνου ἐπινοήσεις συμβόλων, δι' ὧν ἠδύναντο νὰ
περυσιαζῶνται εἰς τοὺς ὀρθοὺς αἱ ιδέαι ἀοράτων ἀντικειμένων,
ἕνεκα τῆς υποτιθεμένης πρὸς ταῦτα ἀναλογίης ἢ ὁμοιότητος αὐτῶν.
Τὰ σύμβολα δὲ ταῦτα εἶναι οἱ λεγόμενοι ἰερογλυφικοὶ χαρακτῆρες,
δι' ὧν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν οὗτοι ὡς ἡ δευτέρα πρὸς τὴν τελειό-
τητα τῆς τέχνης τοῦ γράφειν βαθμῆς. Εὐρέτας τῆς νέας αὐτῆς με-
θόδου ὑποθέτοισι τοὺς Αἰγυπτίους, ἀν καὶ εὐρέθησαν καὶ παρὰ τοῖς
Μεξικανοῖς ἔχην τινὰ ἰερογλυφικῶν, μεμιγμένων τοῖς ἱστορικοῖς αὐτῶν
ἀπεικονισμασι. Γενικῶς μολοῦντο ὁμολογεῖσθαι, ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ
ἐμελετήθη καὶ ἐκωνόισθη τὸ εἶδος τοῦτο τῆς γραφῆς ἐπὶ τὸ τελειότε-
ρον. Εἰς τὰ ἰερογλυφικὰ ταῦτα ἐξερορεῖτο ἡ περιδότης τῶν ἱερῶν

αὐτῆς σοφία. Κατὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς γραφῆς, ὁ ὀρθαλμὸς ἦτον
σύνθετος γνώσεως· ὁ κύβλος αἰωνιότητος· ἡ ἐχιδνα ἀχαριστίας·
ἢ μύια ἀσυνεσίας· ὁ ἀρκυρεὶς ἀσυνέσεως· ὁ ἱεραεὶς νίκης· ὁ πελαργὸς
παιδὸς εὐπειθοῦς· ἡ ἐγγελευς τοῦ ὑπὸ πάντων πενηγμένου. Διὰ τῆς
συναρμολογίας δὲ δύο ἢ πλείονων ἰερογλυφικῶν περιστάνον καὶ ἐν-
νοίας αὐτοτελεῖς· π. χ. θέλοντες νὰ σημάνωσι τὴν φύσιν καὶ τὸν
διέποντα αὐτὴν Θεόν, ἔγραφον ὄρνι μετὰ κεφαλῆς ἱερακοῦ κτλ. Τὸ
εἶδος, τοῦτο τῆς γραφῆς ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἱερεῦσιν
τῶν Αἰγυπτίων, καὶ μετὰ τὴν εὐρεσιν τῶν νῦν ἐν χρήσει γραμμάτων.
Μετὰ τὰ αἰνεγματώδη ταῦτα τῶν ἰδεῶν σημεῖα, ἐπινοήθησαν παρὰ
τις ἐθνέσιν ἀτλούτερα ἄλλα, εἰς πράξασθαι πραγμάτων κατὰ
συνθήκην, χωρὶς πλεόν νὰ ὑπάρχη μετὰ αὐτῶν καὶ τῶν σημαίνο-
μένων ἀναλογίαις τῆς ἢ σχέσις. Τὸ εἶδος δὲ τοῦτο τῆς γραφῆς εἰρήθη
ἐνεργούμενον εἰς τὴν Περούβιαν. Οἱ ἐγγύριοι ἐδῶ μετεχειρίζοντο
σχονία μικρὰ ἢ σπαρτρία διαφόρως χρωματισμένα, καὶ διὰ κόμβων
ἐπ' αὐτῶν διαφόρου μεγέθους, οὕτως ἢ ἄλλως διατεταγμένων, δικαιο-
νοῦν ἀλλήλους τοὺς στοιχαμοῦς τῶν. Προσμοίοντι τούτοις εἶναι
καὶ οἱ καθ' ὅλην τὴν Σινικὴν αὐτοκρατορίαν, καὶ τισὶ πλησιοχώροις
ἐθνέσιν, ἐπὶ καὶ νῦν ἐν χρήσει παλαιάτα ἐπινοήσεντες γραφικὸν
χαρακτῆρα. Ἐκαστος τούτων εἶναι σημαντικῆς ιδέας ὅλης ἐπομένως
εἶναι τοσοῦτοι τὸν ἀριθμὸν ὅσαι καὶ αἱ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἔθνεσιν ἐν
χρήσει λέξεις. Ὅθεν λέγεται ὅτι οἱ Κινεζοὶ ἔχουσιν ὑπὲρ τὰς 75,000
χαρακτῆρας· τοσοῦτοι δὲ καὶ τοῖς ἀστέροις καὶ οἱ Κορεῖοι καὶ οἱ
Τογκουίνεζοι καὶ οἱ Ἰαπωνέζοι. Διὰ τοῦ κοινοῦ δὲ τούτου μέτου τὰ
ἔθνη ταῦτα, καὶ τοῖς ἔχοντα ἰδίαν ἕκαστον γλώσσαν, συνεννοοῦνται
πρὸς ἄλληλα διὰ τῆς γραφῆς εὐκαταλήπτως· καθὼς τὰ ἔθνη τὰ με-
ταχειριζόμενα εἰς δόλωσιν ἀριθμῶν τὰ ἀραβικὰ ψηφία 1. 2. 3. κτλ.
Ταῦτα, ἀν καὶ ἄλλως παρ' ἄλλοις προπερόμενα, εἶναι οὐχ ἦτον
τοῖς πᾶσι καταληπτὰ ὀρώμενα. Τοιαῦτα δὲ τινὰ σημεῖα εἶναι καὶ
οἱ τῶν Κινεζῶν γλωσσικοὶ χαρακτῆρες, τουτέστι σημεῖα πραγμάτων
δηλωτικὰ καὶ οὐχὶ φθόγγων ἢ λέξεων. Κατιδόντες μεταγενεστέροις
οἱ ἄνθρωποι τὰ ἀτελεῖς, τὸ ἀμπίβολον καὶ τὸ χλιπερὸν τῶν ἐκτε-
θεισῶν μεθόδων τοῦ εἰκονίζειν καὶ διαιωνίζειν τὰς ιδέας καὶ τὸ
γεγονότα, ἤρχονταν νὰ σκέπτονται περὶ εὐρέσεως εὐκολωτέρου τινος
τρόπου, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ τῶς ἐν χρήσει, περὶ εὐρέσεως ση-
μείων λέξεων δηλούτων καὶ ὅχι ἀμείωσ· πράγματα· ἀλλὰ καὶ τούτου
γενομένου, ἤθελεν εἶναι ἀνάγκη πάλιν σημεῖων ἰσαριθμῶν ταῖς λέξεσι.
Παρατηρήσαντες δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι, ἀν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν λέξεων
ἐκάστης γλώσσης ἦναι μέγας, ὁ τῶν συγκροτούτων ὁμοῦ αὐτὰς
φθόγγων πολὺ μικρότερος, διότι οἱ αὐτοὶ ἦχοι διαφόρως συνδυαζό-
μενοι καὶ ἐπαναλαμβανόμενοι σχηματίζουσι τὴν ποικιλίαν τῶν λέ-
ξεων, ἐστοχάζεσθαι νὰ εὐρωσι σημεῖα ὀριζόμενα, οὐχὶ δι' ἐκάστην
λέξιν ἰδίως, ἀλλὰ δι' ἕκαστον τῶν εἰρημένων φθόγγων ἢ συλλαβῶν,
καὶ τοῦτο πιθανῶς προηγήθη τῆς τοῦ ἀραβιῆτου τῶν γραμμάτων
ἐπινοήσεως παρὰ τισὶ τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν. Λέγουσι δὲ ὅτι συλλαβι-
κὰ σημεῖα εἶναι ἐπὶ ἐν χρήσει εἰς τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τινὰς Ἰνδικὰς
χώρας. Ἡ μέθοδος αὕτη περιώρισε θέσια πολὺ τὸν ἀριθμὸν τῶν
χαρακτῆρων, διότι αἱ συλλαβαὶ εἶναι ἀσυγκρίτως ὀλιγώτεραι τῶν
λέξεων, ἀλλὰ καθ' ἑκαστὸν οὗτος θεωρούμενος εἶναι μέγας, καὶ ἐπομένως
κοπιηστικὴ λίαν ἡ διὰ τούτων χαρακτῆρων γραφὴ.

Ἐπὶ τῆς τέλει πάντων ἐξοχῶς τὴν καὶ διορατικὸς νοῦς, ὅστις
ἐξίχνηται τοὺς ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς ἀποτελουμένους ἦχους καὶ
ἀναλύει αὐτοὺς μέχρι τῶν ἀπλουστάτων στοιχείων αὐτῶν, ὑπῆγα-
γεν αὐτοὺς εἰς ὀλίγιστα φωνήεντα καὶ σύμφωνα, καὶ χαρακτῆρισας
δι' ἰδίον σημεῖον, ἢ γράμματος καθ' ἑμᾶς, ἐνεκαστον αὐτῶν,
ἐδίδχετο τοῖς ἀνθρώποις πῶς δύνανται, διὰ τὸν καινοῦν συνδυασμὸν

αὐτῶν, νὰ γράφωσι πάσας τὰς προπερομένας λέξεις. Ἀποποιεῖται οὕτω διὰ τῆς γενικότητος ἢ τέρψης τοῦ γράφειν, ἔγραψεν εἰς τὸν κολορφῶνα τῆς τελειότητος αὐτῆς. Ἄγνωστον μένει ἔτι, καὶ θέλει ἴσως διὰ παντός μένει, εἰς ποῦν ὀφειλομένη τὴν ὑψηλὴν καὶ τελείαν ταύτην ἐφεύρεσιν. Τὰς περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ιδεῶν τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων, καὶ ἰδίως τὰ περὶ εὐρέσεως καὶ εἰσαγωγῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου θέλομεν ἐν τοῖς ἐπομένοις πραγματευθῆναι, ὅσον οἶδεν τε συνοπτικῶς καὶ εὐκρινῶς.

—000—

Βίος τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίνου Παλαιολόγου τοῦ Δραγάση.

Ὁ ἀπὸ τοῦ 1448 μέχρι τοῦ 1453, ἐποχὴ ἡ ἐκ τῶν Τούρκων ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, αυτοκράτωρ τῶν Γραικορωμαίων Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, ὁ Δραγάσης ἦτον τοῦ αυτοκράτορος Μανουὴλ Β', Παλαιολόγου τέταρτος υἱός, γεννηθείς ἐν ἔτει μ. Χ. 1334. Ἐνυμφεύθη πρῶτον μὲν Θεοδώραν τὴν τοῦ Λεονάρδου αὐθέντου ἐν Πελοποννήσῳ θυγατέρα, καὶ δεύτερον, μετὰ τὴν ἐκείνης θάνατον, Λικατερίνην θυγατέρα τοῦ δυνάστου τῆς Λέσου Νοταρᾶ Παλαιολόγου Κατελουσίου· ἐξ οὐδετέρων δὲ τούτων ἔσχε τέκνα. Πρὸ τῆς εἰς τὸν αυτοκρατορικὸν θρόνον ἀναβάσεως αὐτοῦ, ἦτον δεσπότης μικροῦ λιψάνου τῆς γραικορωμαϊκῆς αυτοκρατορίας ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ. Βασιλεύοντος δὲ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάννου, προσεπεδίδη τῷ Κωνσταντίνῳ ἔτι ἡ αὐθεντία τῆς Πελοποννήσου, ἢ μάλλον αὐθεντία τῆς ἐν αὐτῇ. Ὑπερασπίσθη δὲ γενναίως τὴν χερσονήσον ταύτην ὑπὸ τῶν τούρκων πολεμουμένην. Ἀποθανόντος τοῦ Ἰωάννου τῷ 1448, ἀντεποιούντο τοῦ χηρεύσαντος θρόνου οἱ ἐπιζώντες ἀδελφοὶ αὐτοῦ Δημήτριος ὁ πρεσβύτερος, καὶ Κωνσταντίνος καὶ Θωμάς. Ἐπικρατήσασα ἡ τοῦ Κωνσταντίνου μερίς ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον. Ὁ ἡγεμὸν οὗτος, διατρέψων ἔτι ἐν Πελοποννήσῳ, ἐδέξατο τὴν ἔξουσίαν, μετὰ πολὺν ἐνδοιασμόν, καθὼς ἔβλεπεν ὅτι δυσκόλως ἤθελε διασώσει αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐπιθετικῆς δυνάμεως τῶν τούρκων, οἵτινες εἶχον ἤδη περιορίσει τὴν αυτοκρατορίαν τῶν γραικορωμαίων εἰς μόνην τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὀλίγας τινὰς παραλίους χώρας καὶ ἑλληνικὰς νήσους. Ἐμνήσθη δὲ πρὶν τῷ Σουλτάνῳ Μουράτῃ διὰ τοῦ ἱστορικοῦ Φραντζῆ, ὅτι δὲν δέχεται τὸν θρόνον ἄνευ τῆς ἐπιπέσεως αὐτοῦ. Δεχθέντος δὲ τοῦ Μουράτου εὐμενῶς τὸν Φραντζῆν καὶ συγκατανεύσαντος, ἐπεβιβάσθη ὁ Κωνσταντίνος ἐπὶ στολιάκου καὶ ἀφίχθη μετ' οὐ πολλὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Συνεβιβάσθη μετὰ τοὺς ἀδελφοὺς του, δοὺς αὐτοῖς τὰς ἐν Πελοποννήσῳ προτέρας αὐτοῦ κτήσεις καὶ δικαιώματα. Ζῶντος τοῦ Μουράτου ὁ Κωνσταντίνος ἐθασίλευεν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀνενόχλητος. Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τούτου (1449 μ. Χ.) ὁ διαδεξάμενος αὐτὸν υἱὸς τοῦ Μεχμέτ ἢ Μωάμεθ, ἐν τῇ ὑπεροφῇ καὶ ἀλαζονείᾳ αὐτοῦ, δὲν ἐδείκνεν εὐμενῆ πρὸς τὸν Κωνσταντίνον αἰσθημάτων, οἷα ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ ἐπηρεχολεῖτο εἰς τὸν πρὸς τὸν Ἐμίρην τῆς Καραμανίας πόλεμον, οἱ σύμβουλοι τοῦ Κωνσταντίνου, νομίσαντες εὐνοϊκῆν τὴν εὐκαιρίαν ταύτην, ἀπεπειρήθησαν ν' ἀπαλλάξωσι τὸν Κύριον αὐτὸν τῆς πρὸς τὸν Σουλτάνον ὑποτελείας. Ὄθεν ἠπειλήσαν τούτον ὅτι θέλουσιν ἀπολύσει καὶ συνδράμῃ τὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν μένοντα Ὁρχάνην, (ἀδελφὸν πρεσβύτερον, κατὰ τινὰς, τοῦ Μωάμεθ), καὶ ἀντιποιοῦμενον τοῦ τουρκικοῦ θρόνου, διὰ νὰ ἐκστρατεύσῃ κατ' αὐτοῦ. Τοῦς πρὸς τοῦτο ἀποσταλέντας πρέσβεις τοῦ Κωνσταντίνου ἐπέπληξεν ἀποτόμως ὁ Χαλὴλ Πασᾶς, ἐνώπιόν του παραστάντας, διὰ τὴν ἀσύνετον καὶ ἀλαζονίαν διαγωγὴν αὐτῶν καὶ τῶν ἀποσταλάντων αὐτοῖς. Εἶπε δὲ αὐτοῖς τελευτῶν « εἴτε δύνασθε πράξαι, πράξατε· εἰ βούλεσθε, τὸν Ὁρχάν δείξαι ἡγεμόνα ἐν ἠθάρκῃ, δείξατε· εἰ τοὺς Οὐγγρῶν μελετᾶτε διαπερᾶσαι τὸν Δουναβίον, ἐλθέτωσαν· εἰ καὶ ὑμεῖς βουλήσθε τοῦ καταδραμεῖν καὶ λαβεῖν, ἂν πρὸ πολλοῦ ἀπολέσασθε, τοῦτ' ποιήσατε. Πλὴν γινώσκετε ὅτι εἰς οὐδὲν τούτων εὐδοκίμησετε, ἀλλὰ μάλλον, καὶ ὃ δοκεῖτε ποιεῖν, ἀρθήσετε ἀπ' ὑμῶν. Πλὴν ἐγὼ ἀναγγελάω τῷ Κυρίῳ μου καὶ αὐτῷ βουλήτων γενέσθω (δοῦκ. λδ'). » Ἐ δὲ Μωάμεθ μαθὼν ταῦτα καὶ θυμοῦ πλεισθείς, συνεσπίεσατο τῷ Ἐμίρῃ καὶ παρασκευάζετο νὰ ἐπιεθῆ κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀπαγγέλατο δὲ ὅτι δὲν θέλει κάμει εἰρήνην, ἕως οὐ κυριεύσει τὴν πρωτεύουσαν ταύτην. Μετ' οὐδὲ πολλὴν ἤβητο τῆς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν πολιορκίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἔως οὐδὲ ἐτοιμασθῶσι τὰ ἐν Ἀνδριανουπόλει

κατασκευαζόμενα κατὰ παραγγελίαν τοῦ μεγίστου· ὀκλῆς, τηλεβόλα, παρὰ τοῦ δοκίμου τεχνίτου Ἰωάννου τοῦ θρακῆ (ἢ, κατ' ἄλλου, δακῆ) ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῶν τούρκων ἢ Μεσομαθρία, ἢ Ἀγχιλλῆ, ἢ Βιζύη καὶ ἄλλαι τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Κωνσταντίνου πόλεις.

Τὴν δ' ἔκτην Ἀπριλίου τοῦ 1453, ἐνεφανίσθη ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ Μωάμεθ ἐπὶ κεφαλῆς στρατοῦ 258000, φέρον μὲν ἐκείνους τὰ κατασκευασθέντα μέγιστα τηλεβόλα, ἐν αἷς καὶ τὴν παμμεγέλη ἐκείνην πετροβολημαίαν χώνειαν. Ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως ἐμάχοντο ἐκτὸς τῶν γραικῶν καὶ πολλοὶ ἐπίκουροι βενετοὶ καὶ γενοῦνται καὶ ἄλλοι φράγχοι ἔθελονταί. Τὸ ναυτικὸν δὲ τῶν χριστιανῶν, ἂν καὶ ὀλιγώτερον τοῦ τῶν τούρκων, ἦτον ὁμῶς ἐπικρητέστερον καὶ ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν πλοίων, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα τῶν πληρωμάτων. Ὁ ἄγων διήρκεισεν ἀπὸ τῆς 6 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 29 Μαΐου τοῦ 1453 τῇ ἐσχάτῃ δὲ ταύτῃ ἡμέρᾳ, ἀνδρείως μαχόμενος ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς κλονιζομένης πρωτεύουσος ὁ τελευταῖος αὐτῆς χριστιανὸς αυτοκράτωρ ἐρώων· « θέλω θανεῖν μάλλον ἢ ζῆν ». Μονώτατος δὲ ἐπὶ τέλους ἀπολειφθείς καὶ τὸ τέλος αὐτοῦ καθορῶν ἀφαικτον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπιπεσόντων ἐχθρῶν, ἀνεκράζετο λυπηρὸν τοῦτο, « οὐκ ἔστι τις τῶν χριστιανῶν τοῦ λαβεῖν τὴν κεφαλὴν μου ἀπ' ἐμοῦ; ». Μόλις δ' ἐπρόφρασε ταῦτα, καὶ βληθείς ὑπὸ δύο συνῆμα τούρκων, ἐτελεύτησεν ἐν μέσῳ σωροῦ ἀλλων φονευμένων. Γενόμενος κύριος τῆς πόλεως ὁ Μωάμεθ, καὶ ἀνευρεθέντες τοῦ σώματος τοῦ Κωνσταντίνου, διέταξε νὰ προσπλωθῆ ἡ ἀποτμηθεὶσα κεφαλὴ αὐτοῦ εἰς τὸν ἐν Ἀγίουσταίῳ κίονα, ἀκαί (κατὰ τὸν Δούκαν Ἰστατο (αὐτῆ) ζῆς ἐσπέρας· μετὰ δὲ ταῦτα ἐκδείρας, καὶ ἀχρύους τὸ σῶμα ἐστειλάσας, ἐπέμψεν πανταχοῦ εἰς Πέρσας καὶ Ἀραβας, δεικνύων τὸ τῆς νίκης σύμβολον.»

—000—

Καμτσιάτκα.

Ὀνομάζεται Καμτσιάτκα ἡ εἰς τὴν βορειοἀνατολικὴν τῆς Ἀσίας ἄκραν κειμένη μεγάλη χερσόνησος, αὐτοτελὴ μὴν ἀποτελοῦσα ἐπαρχίαν πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἑλλάδος. ἔχει αὐτὰ πρὸς ἀνατολὰς τὸν ὄρειον παγωμένον ὠκεανὸν, καὶ πρὸς δυσμὰς τὸν ἐξ αὐτοῦ σχηματιζόμενον μέγαν κόλπον τῆς Ὀχότσκις, ἔκτεινομένη ἀπὸ τῆς 51 μέχρι τῆς 62 μοίρας βορείου πλάτους, καὶ ἀπὸ τῆς 155°, 10' μέχρι τῆς 173° 29' ἀνατολικῆς μήκους, ἔχει μῆκος μὲν ὑπὲρ τὰ 600 μίλια (ἀγγλικὰ) καὶ 30 σχεδὸν εὐρος. Ἐπιφάνειαν δὲ 85000 μιλίων. Εἶναι χώρα ψυχροτάτη, καὶ τὴν δριμύτητα τοῦ ψύχους αὐτῆς ἐπαυξάνει σειρά ὑψίστων ὄρων, ἐκτεινομένων ἐπ' ὅλου τοῦ μήκους αὐτῆς. Πολλὰ τούτων εἶναι ἠρακίστρια, τὸ διασημότερον τῶν ὁποίων εἶναι τὸ πηλίσιον τῆς Καμτσιάτκις Νιζνῆς. Αἱ ἐκρήξεις αὐτοῦ συμβαίνουσι συχνὰ, τὸ θραδύτερον δὲ κατὰ διετίαν, καὶ εἶναι πάντοτε ὀρηκτικώτατα.

Ἡ Καμτσιάτκα μόλις ἀπολαμβάνει τρίμηνον ἀτελεῖς θέρος· ὑπάρχει δ' ἐν αὐτῇ σπάνις φυτικῶν προϊόντων καὶ ἰδίως σιτηρῶν ἔχει ὁμῶς διάφορα εἶδη ζώων, παραγόντων πλουσίας καὶ πολυτίμους διψήρους (γούινκας). Αἱ λιπίδες ἐνταῦθα εἶναι ἀφθονώτεραι ἢ εἰς τὴν Σιβηρίαν. ἀλλ' αἱ διψήραι αὐτῶν δὲν εἶναι τόσον ὠραταί. Ὑπάρχουσι ἔτι εἰς τὴν χώραν ταύτην διάφορα εἶδη ἀρωμάτων ἢ λαγοπόδων ἀλωπέκων, καὶ προσέτι κάστορες, λαγωοὶ, ἀρκτοῦμα, ἄγρια πρόβατα κτλ. Τὸ τρομερώτερον δὲ πάντων τῶν ζώων τῆς χώρας ταύτης εἶναι ἡ ἀρκτος, καὶ ἡ θήρα αὐτῆς εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα ἐνασχόλησις τῶν κατοίκων. Αἱ ἀκροβαλασσίαι καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς Καμτσιάτκις βριθοῦσι καθ' ὑπερβολὴν ἐξαίρετων ἰχθύων καὶ ὀστρέων, ἀποτελούντων τὴν κυριωτέραν τῶν κατοίκων τροφήν· καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα αὐτῆς γέμει πτηνῶν, ἰδίως δὲ σκολοπάκων (ξυλοκόττα), χηνῶν καὶ νησοῦν ἄγριων κτλ. τῶν ὁποίων τὰ ὠτὰ συλλεγόμενα ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων διατηροῦνται ἐντὸς στέατος ἰχθύων. Τὰ μόνα φυόμενα ἐνταῦθα δένδρα εἶναι χαμηλαὶ πεύκα, κέδροι καὶ σμύδια· φύονται δὲ καὶ θάμνοι ἀρκετοὶ καὶ πολυειδεῖς. Ἐκ τῶν μετάλλων ἐξορύττεται σίδηρος καὶ χαλκός, καὶ διάφορα εἶδη ὀρυκτῶν εὐρίσκονται εἰς τὰ ὄρη, ἰδίως δὲ ἀφθονον θεῖον.

Τὸ μεταξὺ τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Καμτσιάτκις ἐμπόριον ἐνεργεῖται εἰς Ἴρκούσκην, διὰ τῆς δυσκόλου καὶ δυσχεροῦς ὁδοῦ τῆς Ὀχότσκις. Τὰ εἰσαγόμενα εἶδη εἶναι κινεζικὰ ὑφάσματα καὶ διάφορα προϊόντα τῆς Ῥωσσίας· καὶ ἄλλων τόπων βοιωμηχανίας, τὰ ὁποῖα πωλοῦνται

εις ύψιστας τιμὰς. Τὸ μόνον δὲ ἐξαγόμενον ἐρπύρεμα εἶναι αἰ διφθέρα: (γολναρικὴ). Πρωτεύουσα τῆς Καμτσιάτικας εἶναι ἡ Καμτσιάτικα Νίζνη, κώμη ὀλιγαριθμοποιήτη. Οἱ κάτοικοι τῆς χειρτονήσου ταύτης εἶναι μικρὸσωμοι, πλατύνωτοι, μεγαλοκίφλοι, πλατυπρόσωποι, σιμολ, λεπτοχείλοι, μικρὸμάται, καὶ σχεδὸν σπανοπώγονοις ἢ ψαιδροί.

Κατὰ τὸ 1690 οἱ βῶσσοι εἶχον γινῶνιν τινὰ περὶ τῆς χώρας ταύτης· κατὰ δὲ τὸ 1699 ἀπέστειλον εἰς αὐτὴν ἀπόπικσμα κοζάκων ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Μαρσκού. Τὸ δ' ἐπὶ τὸν ἔτος, μέρος τοῦ τόπου ὑπεβλήθη εἰς ὑποταγὴν, κατ' ὀλίγον δ' ἔκτοτε μέχρι τοῦ 1706 ὑπετάγη πᾶσα ἡ Καμτσιάτικα τοῖς βῶσσοις, καὶ κυβερνεῖται παρ' αὐτῶν ὅχι τόσον ἀστυρῶς. Οἱ κάτοικοι μόλις εἶναι ἤδη 4500 μόνον, ἐξ ὧν 1500 περίπου εἶναι βῶσσοι καὶ κοζάκοι. — Πρὸ ἐνὸς αἰῶνος ἦσαν τριακοντάκις πλεονέτεροι· Ἡ σημαντικὴ αὐτῆ ἐλάττωσις προήλθεν ἐν μέρει μὲν ἀπὸ τοῦ μετὰ τῶν βῶσσιων πολέμου πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας των, ἐν μέρει δὲ ἀπὸ τοῦ νόσσημα τῆς εὐλογίας, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπάνθρωπον καὶ ἀφιλόστοργον συνήθειαν τῶν γυναικῶν τοῦ ἐκουσίως ἐξεμβλιώνων τὰ ἐμβρυα, διὰ διαφόρων βοτάνων καὶ μαγειρῶν καὶ ἐμποδίζουσιν ὅλως τὴν σύλληψιν δι' ὁμοίαν μέσων. Ἀποδεκατίζεται ἔτι ὁ πληθυσμὸς καὶ ἀπὸ ἀσθενείας προερχομένης ἀπὸ τῆς καταχρήσεως τῶν πνευματωδῶν ποτῶν, εἰς τὰ ὅποια εἶναι πάντες σχεδὸν ἔκδοτοι. Κατοικοῦσι προσέτι ἐν ταῦθα καὶ διάφοροι ἔμποροι, κλητικοὶ καὶ ἀλλοί, καὶ κλάσις τις καταδικῶν, ἐξοριζομένων παρὰ τῆς βῶσσιτικῆς κυβερνήσεως εἰς τὴν ἄξενον ταύτην χώραν.

Οἱ Καμτσιάτικοι εἶναι δίσμορφος κλάδος τοῦ Μογγολικοῦ φύλου, καὶ ὀνομάζουσιν ἑαυτοὺς Ἰτελέμεις. Εἶναι ἐν γένει φιλάγαθοι καὶ φιλόξενοι, ἀλλὰ καὶ βυραπώτατοι καὶ ἀσέμιοι καὶ ἀδιδράγοι καὶ ἀτελεστάτοι. Κατοικοῦσι κατὰ χωρῖα συγγείμενα ἐκ διαφόρων θερινῶν οἰκημάτων, φιλοδομημένων ἐπὶ σωρῶν ἀρκετὰ ὑψηλῶν, εἰς τὰ ὅποια εἰσέρχονται οἱ ἐνοικοῦντες ἀναβαίνοντες ἐπὶ κομμένων κορμῶν δένδρων ὀνομάζουσι δὲ ταῦτα Μπαλάγγας. Τὸν δὲ χειμῶνα πέντε ἢ ἑξὶ ἐκ τῶν οὗτων κατοικοῦσιν οἰκογενειῶν συνάζονται εἰς μίαν Γιούρταν, ἣτοι χειμερινὸν ὑπόγειον οἶκημα, κωνοειδῶς ἐστεγασμένον ἐν ᾧ εἰσέρχονται διὰ τῆς ἐπὶ τῆς στέγης κωνοδόχου, ὡς μὴ ἔχοντος τοῦ τοιοῦτου οἰκήματος, οὐδεμίαν ἀλλαχού ὀπίν. Τὰ ἐνδύματα των κατασκευάζουσιν ἀπὸ δέρματα τῶν βέννων καὶ κυνῶν. Πολλοὶ δὲ ἐνδύονται κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἐκεῖ διατριβόντων Ῥώσων. Αἱ γυναικες μόναι ἀσχολοῦνται εἰς τὰς ἐν οἴκῳ παρασκευὰς, οἱ δὲ ἄνδρες ἀνακύνονται, ἐκτός ἂν ἀνάγκη τοὺς ὑποχρεώσῃ νὰ ἐξέλθωσιν εἰς θήραν ἢ ἄγραν, ἰχθύων, ἢ νὰ κατασκευάζωσι τὰ πρὸς ταῦτα χρήσιμα ἐργαλεῖα, καὶ ἔλκυρα, οἰκίας κ-λ. Θεμελοῦσι δὲ διαφοροφόρα ζῶα καὶ βέννου, καὶ ἀλλοῖουσι πρὸ πάντων φάκας καὶ κήτη. Καλλιερροῦσι κριθῆν, ὀλίγα τινὰ ἤδη λαχανικῶν καὶ γαιώμηλα μόνον οἱ Ῥώσσοι.

Ἡ οὐσιωδέστερα τροφὴ τῶν Καμτσιάτικων εἶναι ἰχθύς καρυκευόμενος μ' ἄλειμα φράγινης ἢ φάκας, καὶ εἶδος πλακούντος κατασκευαζομένου ἀπὸ τρυφερῶν σημῶδης φλοιῶν. Ἀγαπητὸν δὲ αὐτοῖς ποτὸν εἶναι ὁ ἐκ τοῦ ἰδίου δένδρου ἐκπιεζόμενος χυμὸς. Τὸ κυριώτερον δὲ κατοικίδιον ζῶον εἶναι ὁ κύνων ὅστις ζῶον μὲν χρῆσιμῆσαι ἵνα ἐλαύνῃ τὸ ἔλκυρον, καταλύων δὲ τὸ ζῆν παρέχει τὸ δῆμα αὐτοῦ πρὸς ἱματισμὸν τοῦ κυρίου του. Τρέφουσι δὲ αὐτοὺς μόνον τὸν χειμῶνα, τὸ θέρος δὲ τρέφονται μόνον τῶν μὲ ἰχθύς, τοὺς ὁποίους εὐρίσκουσιν ἀρθῶνως εἰς τὰς παραλίας καὶ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν. Οἱ καμτσιάτικοι μόνον ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Σιβηρίας δὲν τιθασσεύουσι τὸν βέννον ἔτι. Ἀπὸ τοῦ 1820 εἰσήχθησαν εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ χοίροι καὶ ὄρνιθες. Οἱ μὴ ἔτι χριστιανισθέντες Καμτσιάτικοι εἶναι Σικμανισταί, Πιστεύουσιν εἰς ἕνα θεὸν παντοδύναμον καὶ τοῦ κόσμου δημιουργόν, ὀνομάζοντες αὐτὸν Κοῦτταν, ἀλλὰ δὲν προσκυνοῦσιν αὐτὸν, διότι οἱ παμπληθεῖς Φετιχοὶ τῶν ἀπορροφῶσαν ὄλην αὐτῶν τὴν προσευχὴν. Πιστεύουσιν ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, καὶ παραδέχονται ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ ἀτελέστατα ζῶα ἔχουσι τοιαύτην. Πιστεύοντες ἔτι ὅτι τὰ ζῶα ὀμιλοῦν, νομίζουσι ὅτι οἱ κύνες ὀλακτοῦντες πρὸς τοὺς ἐρχομένους ξένους ἐπερωτῶσι καὶ ἐξετάζουσιν αὐτούς. Διηγοῦνται προσέτι, ὅτι πρὸ πολλῶν αἰῶνων παγκόσμιος κατακλυσμὸς ἐκάλυψε τὴν γῆν ὄλην, καὶ ἐσώθη ἐξ αὐτοῦ ἕν μόνον ζῷον ἀνθρώπων.

(Encycl: Amer.)

Περὶ ἀρχιτεκτονικῆς τῶν ναῶν κλπ.

Διὰ νὰ γίνωσιν εὐληπτότεροι αἱ περιγραφαὶ διαφόρων τῆς Ἑλλάδος ναῶν, τὰς ὁποίας θέλομεν δημοσιεῖαι ἐνίοτε εἰς τὴν ἐφημερίδα τῶν μαθητῶν, ἐκρίναμεν δεῖον νὰ προδημοσιεύσωμεν τὰς κατωτέρω περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τῶν μερῶν τῶν ναῶν σημειώσεις, ἐραυτῆνες ταύτης ἀπὸ τὰ ἀρχαιολογικὰ μαθήματα τοῦ Κυρίου Ῥόος, ἄπερ προέβιδε ποτε ἐν τῷ Ὀθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ.

Ναὸς σημαίνει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἶκος εἰς ᾧ ναίει ὁ Θεός· ἐνθα ἴδρυται τὸ ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ· φιλοδομοῦντο δὲ οἱ ναοὶ διὰ τὸν Θεὸν καὶ ὄχι διὰ νὰ συνέρχονται ἐν αὐτοῖς ἄλλοιωποι. Οἱ ἀριεστέτεροι Ἕλληνας συγγραφεῖς μεταχειρίζονται τὴν λέξιν ναὸς ἐπὶ ἱερῶν ἔχοντος καὶ περιστύλιον, ἢ ἐν τῇ δὲο πρώτῳ, ἢ τουλάχιστον δύο κίονας ἐν παραστάσιν. Ἡ λέξις ἱερὸν περιελάμβανε γενικῶς μὲν πάντα θεῶν οἶκον καὶ τόπον τῷ Θεῷ ἀφορισμένον· μερικῶς δ' ἐσήμαινε μικροτέρας ἐκτάσεως ἢ ἀπλουστερας οἰκοδομῆς, χωρὶς στοῶν καὶ κίονας, ναοῦ, ἢ καὶ μόνον τόπον καθιερωμένον εἰς τινα Θεόν. π. χ. τὰ σπήλαια τοῦ Πανὸς καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τὸ τῆς Ἀγλαῆρος κείμενα ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν ἐλέγοντο ἱερά αὐτῶν. Ἐπειδὴ ἱερὸν ἐσήμαινε πάντοτε ἱερὸν τόπον εἰς τὴν εὐρυτέραν του σημασίαν, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Παρθενῶν δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἱερὸν τῆς Παρθένου Ἀθηνᾶς· ὁ Πausanias (Α: 17) ὀνομάζει τὸν ναὸν τοῦ Ὀησείως, ἱερὸν καὶ Ἀσκληπιῶς ἱερὸν περιληπτικῶς τὸ ἐν Ἐπιδαύρῳ.

Ἡ λέξις τέμενος σημαίνει ἱερὸν περιοχὴν ἀνήκουσαν εἰς τινα ναὸν ἢ ἱερὸν· κυρίως τοὺς ἱεροὺς εἰς τινα Θεὸν ἄγρους καὶ γαίας.

Περίβολον ὀνομάζον τὴν με τοῖχον ἢ θριγκῶν ἢ αἰμασιῶν περιφραγμένην αὐλὴν ἢ περιοχὴν τοῦ ναοῦ ἢ τοῦ ἱεροῦ, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπῆρχον εἰς καὶ πλεονέτεροι ναοὶ καὶ ἱερά. Εἰς τὸν ἰσθμὸν σώζεται περίβολος μὲ θεμέλια ναῶν ἐν αὐτῷ.

Πᾶσα οἰκοδομὴ ἀπαιτεῖ στερεὸν ὑποστήριγμα, ἀκλόνητα θεμέλια. Πολλῶν δὲταν τὸ ἔδαφος ἐπ' οὐ ἐπρόκειτο νὰ οἰκοδομηθῇ ναὸς ἦτον στερεὸς βράχος, τὸν ἔτεμον μόνον καὶ τὸν ἐξομάλυνον. Πλὴν ὡς ἐπὶ τὸ κλυτοῦν ἀπαιτεῖτο καὶ τεχνικὸν κρηπίδωμα ἐκ λίθων ὀρθογωνίων ἢ λογαδῶν. Ἐπὶ τοῦ κρηπίδωματος κείνται αἱ θαμίδες, ἢ τὰ βῆθρα, τρεῖς συνήθως τὸν ἀριθμὸν. Ἡ ἀνωτέρα θαμίς καλεῖται καὶ στυλοβάτης, διότι ἐπ' αὐτῆς θεθῆσκαι οἱ στυλοὶ, ἢ κίονες· ἔτι δὲ καὶ στερεοβάτης, διότι ἐπ' αὐτῆς ἐθήσκον ὁ στερεὸς τοῖχος τοῦ σκκοῦ.

Σηκὸς δὲ ὀνομάζεται κυρίως ἡ ἐντὸς τῶν περιστυλίων διὰ τοίχων οἰκοδομὴ, ἐν ᾗ ἴδρυτο τὸ ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ· γενικῶς δὲως σηκὸς ἐλέγετο καὶ ὅλος ὁ ναὸς, ἢ τὸ ἱερὸν εἰς τὴν μερικὴν του σημασίαν. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς θέσεως τῶν κίωνων διακρίνοντο τὰ διάφορα τῶν ναῶν εἶδη.

Τὸ ἀπλούστερον εἶδος εἶναι ὁ ναὸς ἐν περιστάσει, καλούμενος οὔτω, διότι ἔχει ἢ ἔμπροσθεν μόνον ἢ καὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη δύο κίονας μεταξὺ τῶν προστάδων, ἢ φλοιῶν, ἢ ὀρθοστατῶν. Τοιοῦτος εἶναι ὁ ἐν Σικίνῳ Ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος.

Δεύτερον εἶδος εἶναι ὁ πρόστυλος· ὁ ἔχων 4 κίονας ἐμπρὸς, ὅστις λέγεται ἀμφιπρόστυλος ἐὰν ἔχη καὶ ὀπισθεν ὀμοίαν στοῶν ἢ προστάδα. Τοιοῦτος εἶναι ὁ ἐν τῇ ἀκρόπολει τῶν Ἀθηνῶν ναὸς τῆς ἀπέρου Νίκης.

Τρίτον εἶναι ὁ περίπτερος, ὀνομάζεται δὲ οὔτω ὁ ἔχων ὀλίγυρα πτέρωμα, (στοῶν, περιστύλιον), τοιοῦτος εἶναι ὁ ναὸς τοῦ Ὀησείως.

Τέταρτον εἶδος εἶναι ὁ δίπτερος· δηλαδὴ ὁ ἔχων ὀλόγυρα διπλᾶς στοῶς. τοιοῦτος εἶναι ὁ ναὸς τοῦ ὀλυμπικοῦ Διὸς ἐν Ἀθήναις.

Πέμπτον εἶδος εἶναι ὁ ψευδοδίπτερος· οἷός ἐχει ἀπλοῦν μόνον πτέρωμα ὡς ὁ περίπτερος, ἀλλὰ τούτου τὸ πτέρωμα ἔχει τὸ διπλοῦν πλάτος τοῦ συνειθισμένου, καὶ μακρότερον φαίνεται ὡς δίπτερος.

Ἐκτον εἶδος εἶναι ὁ μονόπτερος, κυκλοτερής, τοῦ ὁποίου ἐπορεύων ἢ στοῶ σχηματίζει ἕν μόνον πτέρωμα.

Ἄλλη διαίρεσις τῶν ναῶν γίνεται κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν κίωνων ἢ στυλῶν, τῶν κατὰ τὴν βρυχειῖαν πλευρᾶν ἢ τὸ πρόσωπον τοῦ σκκοῦ· ὅθεν δύναται ὀνομασθῆναι ὁ ναὸς τετράστυλος, ἐξάστυλος, ὀκτάστυλος, δεκάστυλος, δωδεκάστυλος.

Τρίτη διαίρεσις ἐπιστηρίζεται εἰς τὸ πλάτος τοῦ μεταξὺ τῶν κίωνων διαστήματος, δηλ. τοῦ μεταστυλίου· ὡς μέτρον δὲ τούτου μεταχειρίζονται τὴν ἡμιδιάμετρον τοῦ κίονος ὅθεν.

Ναὸς πυκνόστυλος λέγεται, ὅταν τὸ διάστημα τοῦτο ἦναι τριῶν ἡμιδιαμέτρων.

Σύστυλος ονομάζεται, όταν τὸ πλάτος τοῦ μεταστυλίου ἦναι τεσσάρων ἡμιδιαμέτρων, ὅπερ ἐστὶ, δύο ὅλων διαμέτρων.

Εὐστύλος δὲ, όταν τὸ διάστημα αὐτὸ ἦναι τεσσάρων καὶ ἡμισίας ἡμιδιαμέτρων. Ἡ ἡμιδιάμετρος αὐτὴ ὠνομάζεται ἐμβατική.

Διάστυλος δὲ, όταν τὸ διάστημα αὐτὸ ἦναι τριῶν ὅλων διαμέτρων.

Ἀραιόστυλος τέλος λέγεται, ὃ ἔχων μεταστυλίον πλατύτερον τῶν τριῶν διαμέτρων.

Κατὰ ταῦτα, ὁ νοῦς τοῦ Θεσεῦς εἶναι πυκνόστυλος ὁ Παρθενῶν εὐστύλος ἢ στοῦ τοῦ Ἀδριανοῦ ἀραιόστυλος.

Ἔτι κατὰ τὰ ἀνωτέρω πάντα, ὁ νοῦς τοῦ Θεσεῦς εἶναι περίπτερος ἀμφιπρόστυλος, τετράστυλος, πυκνόστυλος

— 000 —

Ἀποφθέγματα καὶ γνώμαι.

- Τὸ καλὸν ἀπόφθεγμα ποτὲ δὲν εἶναι παράκαιρον.
- Πικρὸς ἀστεϊσμός· εἶναι φιλίας δηλητήριο.
- Τὰ προτερήματα ἐγείρουσι παρά μὲν τοῖς πεταποῖς φθόνον, παρά τοῖς εὐγενεῖσι δὲ ἀμίλλαν.
- Ἡ φιλοδοξία εἶναι τέκνον τῆς κενοδοξίας.
- Ἡ προσποιημένη ἀπλότης εἶναι μετεμφισμένη ἀπάτη.
- Ὁ ῥάθυμος φύλαξ προσκαλεῖ τὸν ἄγρυπνον πολέμιον.
- Κατὰ τῆς τύχης ἀντίταξον θάρσος, κατὰ τῶν παθῶν λόγον.
- Ἡ θλίψις εἶναι εὐφορος ἄγρος ἀρεῆς.
- Ἐχθρῶν ἔχθιστός ἐστιν ὁ κολάξ.
- Ἡ ἀφθονία, ὡς καὶ ἡ ἔνδεια, πολλοὺς κατέστρεψε.
- Νέος ὀκνηρὸς, γέρον ἐνδεής.
- Ὁ φίλος μόνον ἐν ταῖς ἀνάγκαις γνωρίζεται.
- Ὀρμητικὴ ἐκλογὴ λήγει εἰς μακρὰν μεταμέλειαν.
- Ὁ καλὸς οἰκίτης κάμνει ἀγαθὸν τὸν δεσπότην.
- Φιλοπονία νεότητος, ἀνάπαυσις γήρατος.
- Ἡ καθαρὰ καρδιά κάμνει ἀνθρώπῳ τὸ πρόσωπον.

ΔΙΔΦΟΡΑ

Ἡ Α. Μ. ὁ τρισέβαστος καὶ πολυπόθητος ἡμῶν Βασιλεὺς ἐπανέρχεται ταχιστα. Τῷ ἐτοιμάζεται λαμπρὰ ὑποδοχὴ, καθ' ὅσον τὰ μέσα τοῦ τόπου ἐπιτρέπουσι. Τὸ κρῆτιστον δὲ μέρος αὐτῆς εἶναι αἱ ἀπὸ τοῦδε ἐν ἀγαλλίαισι σκιρτώσαι καρδίαι πάντων τῶν πιστῶν ὑπηκόων τῆς Α. Μεγαλειότητος.

—Μεγίστην δοκιμάζουσι δυσκολίαν οἱ ΚΚ. φοιτηταὶ τοῦ Ὁθωνείου Πανεπιστημίου, ἀναγκαζόμενοι νὰ γράψωσι, παραδιδόντων τῶν ΚΚ· καθηγητῶν, τὰ διδασκόμενα. Τοῦτο δὲ φέρει διπλὴν τὴν ἐλάθειαν ὅτι ἕως οὗ γράψωσι τὰ ἄδη εἰρημένα, τῆς γλώσσης προτρεχούσης τῆς γραφίδος, τοῖς φεύγουσι τὰ κατώτιν λεγόμενα· σπουδάζοντες δὲ νὰ διώξωσι καὶ τὰς ἐννοίας τούτων, παρεπιθεῖν ἡμιγεγραμμένα καὶ ἡμαρτημέναι πολλάκις τὰ προβήθηνα. Θελοῦντες δὲ νὰ συναρμολογήσωσιν οἰκὸν τὰς σημειώσεις των, εὐρίσκονται συχνὰ εἰς λαθούριον ἀδιέξοδον ἀπυαρτητῶν καὶ ἡκρωτηριασμένων ιδεῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ ἐν νῆ συμπεχυμένων. Μέγας αὐτοῖς εὐεργέτημα ἤθελεν εἶναι, ἐνὸς οἱ κύριοι καθηγηταὶ δὲν εὐκολύνονται νὰ τυπώσωσι τὰ ἐγχειρίδια των, νὰ δίδωσι τοῖς μαθηταῖς νὰ ἀντιγράψωσιν οἰκοὶ ἢ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἐν ὧρας τακτικῆς, καθ' ὑπαγόρευσιν, σύνοψιν τῶν ἐπὶ περὶ δόσεως ἀνατυχησομένων μαθημάτων. Οὕτω θέλουσιν ἀπαλλαγθῆ τῶν ὑστέρματων δυσκολίῶν οἱ δυσανασχετοῦντες φοιτηταὶ, ὧν ἐλάχιστος καὶ ὁ Σ. Α'.

—Ἐξέρχεται μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τῶν πιστηρίων τοῦ Κ. Ἰω. Ἀγγελοπούλου ἢ ἐκ τοῦ Ἀγγλικῷ ὑπὸ τοῦ Κ. Σπ. Ἀνωτιανῶν μεταφρασεῖσα, καὶ πολλὰς σημειώσεις αὐτῆς πλουτισθεῖσα, ἑλληνικὴ ἀρχαιολογία. Ἀνευδοκίμως δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι οὐδενὸς ἄλλου εἰδίου ἢ ἑλλειψις εἶναι ἤδη τόσον ἐπιθητὴ ὅσον ἀρχαιολογία τις. Πολλάκις καὶ μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι εὐρίσκοντες εἰς ἀμνηστικὰν ἔνεκα τῆς ἑλλείψεως βοήθηματος τοιούτου. Εἶναι παλῶς ἐπαῖνον ἄξιος ὁ κύριος Ἀνωτιανός διὰ τὸν νέον τοῦτον πόνον αὐτοῦ, ὡς καὶ

διὰ τὰς προεκδομένας δύο ἀξιολογητάς ιστορίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Κεῖλη, παρὰ τοῦ ἰδίου ἐκ τοῦ ἀγγλικῷ μεταφρασεῖσα.

— Ὁ σοφὸς γυμνασιάρχης, καὶ μύστις τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων πρέσβυς Γενναδῖος, ἐπεξεργασθεὶς ἐκ νέου τὴν τοὺς πλείστοις τῶν ἑλληνοπαίδων γραμματικὴν τὴν, ἐκδίδει αὐτὴν τύποις τοῦ Κ. Κορυμφῆ. Ἐκτὸς τῶν πολλῶν βελτιώσεων καὶ ἐπὶ τὸ κρεῖττον διορθώσεων, προσέθεσεν αὐτῇ καὶ τὸ ἀπὸ πολλοῦ ἐν χειρογράφοις πολλοῦ διδασκόμενον συντακτικὸν αὐτοῦ.

— Ὁ δὲ τῶν μουτῶν κλειδὸς, ἱεροφάντης καὶ τῶν φιλολόγων ἡμῶν ἢ κορωνίς, ὁ γρηαῖος Ἀσώπιος· ἐκδίδει ὄσονοπω, ὡς μακθάνομεν, τὰ εἰς Ὀμηρον αὐτοῦ προλεγόμενα. ἔλαι πάσης εὐγνωμοσύνης ἄξιος, ὁ δεμηέρις πολιτίμου, φιλολογικῆς καὶ ἴσως τῆ ἑλληνικῆ νεότητι περιποιούμενος σοφὸς οὗτος ἀνὴρ.

— Καθ' ἃ βεβαιούμεθα, οἱ ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶν στοιχειῶδες σχολεῖον αὐτοῦ Κ. Κανελλοπούλου εἰς τὰ διμύσια ἑλληνικὰ σχολεῖα μεταβαίνοντες μαθηταὶ, εὐρίσκονται, πρὸς κατάταξιν ἐν αὐτοῖς, ἐξεταζόμενοι, κάλλιστα εἰς τὰ ἀπαιτούμενα μαθήματα ἐστοχειωμένοι. Ὁ ἐπιτηδεῖος γραμματικῶς Κ. Κανελλόπουλος διδάσκει εἰς τὸ διακτῆριον αὐτοῦ ὅσα συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ κατὰστήσωσι τὸν μαθητὴν ἱκανὸν ν' ἀκούσῃ ἀνωτέρω μαθήματα, ἀποφεύγων τὰ περιττὰ καὶ ἀκακάλληλα πρὸς τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν παιδῶν. Ἄλλοι δυστυχῶς, ἐπιδειξὶν μᾶλλον θηρεύοντες, προουσιάζουσι τοὺς μαθητὰς αὐτῶν πολλοῦ, μὲν ἐρ' ἂ οὐ δεῖ, ὀλίγου δὲ ἐρ' ἂ δεῖ,

— Ἐν τῇ γαλλικῇ ἐφημερίδι, ἡ Ἐβδ οράς, ἐδημοσιεῖται εὐσύντοπος βιογραφία τοῦ ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Κ. Σ. Βιάχου, καὶ ὁμοίωμα αὐτοῦ, καλλιτεχνηθὲν ὑπὸ τοῦ δοκίμου Ἰταλοῦ ζωγράφου Ρ. Τσέκολη.

— Μὲ λύπη ἡμῶν καθυτάτην ἀναγγέλλομεν τὸν θάνατον τοῦ εὐπαιδευτοῦ καθηγητοῦ καὶ συνιδρυτοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀξιολογητάτου ἑλληνικοῦ ἐκπαιδευτηρίου τοῦ Κ. Γρ. Παπαδοπούλου, μακαρίτου Κ. Σταθοπούλου. Ὁ θάνατος τούτου ἐστέρησε τὴν νεολαίαν μὲς πολλῶν ἐξαιρετῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἅπερ ἠτοίμαζεν ἀπὸ πολλοῦ πρὸς ἐκδοσιν. Γαίαν ἔχοις ἐλαφρὰν, ἀείμνητε Σταθόπουλε! δεχθῆτι εὐμενῶς τὰ θερμὰ δάκρυα τῶν παρὰ σοῦ πολυειδῶς ἀφελθέντων μαθητῶν, τὰ ἑποῖα χύνουσι διὰ τὸν ἄωρόν σου θάνατον.

— Τὴν τετάρτην τῆς παρελθούσης σήμερον ἐβδομάδος ἀπεβίωσεν ὁ Γερουσιαστὴς Ν. Πονηρόπουλος, τὴν δ' ἐπιοῦσαν ἐν ὧρας μ. μ. ἐκδησθεῖται μεγαλοπρεπῶς, ἀποδοθειῶν αὐτῷ τὸ ἔσχατον τῶν εἰς τὸν θάμνον καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ προσκομισθῶν τιμῶν. Αἰωνία Σοὺ ἡ μνήμη χρηστὴ πολλῶν καὶ ἀγαθῆ ἄνερ Ν. Πονηρόπουλε!

— Θυελλα τρομερὰ συμβῆσα πρὸ τοῦ μεσονυκτίου τῆς 14 πρὸς τὴν 15 τοῦ μεσονύκτου καὶ ὑπὲρ τὰς τρεῖς διαρκήσαντα ὧρας, ὀλίγου δεῖν νὰ καταστρέψῃ καὶ τὸν ἀρχαῖον καὶ τὸν νέον τῆς προτείουσης κόσμον. Καὶ εἰς μὲν τὴν πέλιν καὶ τὰ περίεξ κατέβαλε πρόβριζα ὑψιτενεῖς κυπαρίσσους καὶ πλείστα δένδρα, ἐσάλυευσεν οἰκίας καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἀνάκτορον ἐπέφερεν οὐ μικρὰν ζημίαν. Ἰνα δὲ διακωνίσῃ τὴν μνήμην τις, ἐβρίψε γαμαὶ ἕνα τῶν γιγαντικῶν κίονων τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ κιονοκράτου ἔβακος μέγχι τῆς βάσεως, καὶ κεῖται ἤδη ἐκτάθην ἐπὶ γῆς ὁ σεβασθεὶς ὑπὸ 20 καὶ ἐπέκεινα αἰώνων γίγας οὗτος, Ἀνυπολόγητος ἐπέφερε ζημίας ἢ στάσις αὐτῆ τῶν στοιχείων καὶ εἰς τὰ ἐν τῷ λιμένι τοῦ Πειραιῶς ἡγυροβολημένα πλοῖα, καὶ τίς οἶδεν ἐπὶ ὁποῖας καταστροφῆς ἰπηνέγκατο εἰς τὰ τυχὸν πλέοντα, καὶ εἰς ἄλλα μέρη ὅθεν διέβη ἀναφέρονται πολλὰ ἀποτελέσματα ταύτης ἀλλ' ἀδέσποτα ἐπὶ τὸ βεβαῖον εἶναι ὅτι ὤθησε καὶ τὴν ἑλληνικὴν Κορθεῖαν Ἀμαλίαν πρὸς τὴν Σαλαμίνα, ἔνθα ἐναυάγησε κατὰ τὴν θέσιν Περιστέρια.

— Ὁ Κύριος Ἡλίας Σταθόπουλος συγγραφεὺς τῆς ἀξιολογητάτης καὶ εὐμεθόδου Γραμματικῆς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἄλλης ἐπίσης τοιαύτης τῆς καθομιλουμένης, διοικήσεως καθηγητῆς τῶν μαθηματικῶν εἰς τὸ ἐν Τριπόλει Β. Γυμνάσιον, συγκαίροισιν τὸν ἐπαξίως διορισθέντα Καθηγητὴν Κ. Σταθόπουλον, καὶ οὐχ ἦττον τὴν εἰς τὸ εἰρημένον γυμνάσιον φοιτῶσαν νεολαίαν. Περὶ τῶν γραμματικῶν τοῦ Κ. Σταθοπούλου θέλομεν γράψαι ἀκολουθῶς τὰ δέοντα.